

16.08.2023

Dnro 21154/03.04.04.04.18/2021

Asia Valitus lunastuslain mukaisesta tutkimusluvasta

Muutoksenhakija Ilmajoen Luonnonystävät ry

Päätös, josta valitetaan

Maanmittauslaitos 31.8.2021

Maanmittauslaitos on myöntänyt Viiatti GridCo Oy:lle tutkimusluvan Ilmajoen kunnan sekä Seinäjoen ja Kurikan kaupunkien alueilla tehtäviin tutkimuksiin hakemuksen mukaisesti.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Maanmittauslaitoksen päätös on kumottava ja Viiatti GridCo Oy:n hakemus on hylättävä. Päätöksen täytäntöönpano on keskeytettävä.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Maanmittauslaitos on antanut valituksesta lausunnon.

Viiatti GridCo Oy on antanut selityksen. Yhtiö on muun muassa katsonut, että Ilmajoen Luonnonystävät ry:llä ei ole valitusoikeutta.

Ilmajoen Luonnonystävät ry:lle on varattu tilaisuus antaa vastaselitys. Vastaselitystä ei ole annettu.

Ilmajoen Luonnonystävät ry:lle on varattu tilaisuus esittää selvitystä siitä, mihin yhdistyksen valitusoikeus perustuu. Selvitystä ei ole esitetty.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus ei tutki valitusta. Hallinto-oikeus hylkää päätöksen täytäntöönpanon keskeyttämistä koskevan vaatimuksen.

Perustelut

Maanmittauslaitoksen päätöksessä on kysymys kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (lunastuslain) 84 §:n mukaisesta tutkimusluvasta voimajohdon suunnittelua varten. Ilmajoen Luonnonystävät ry on hakenut päätökseen muutosta.

Lunastuslaissa ei ole säännöksiä siitä, kenellä on oikeus hakea muutosta lunastuslain mukaiseen päätökseen. Sovellettavaksi tulevat siten lähtökohtaisesti oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain säännökset.

Mainitun lain 7 §:n 1 momentin mukaan hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusoikeutta arvioitaessa merkitystä on myös oikeuskäytännöllä. Korkein hallinto-oikeus on tietyissä tilanteissa katsonut, että luonnonsuojelu- tai ympäristönsuojeluyhdistyksellä voi olla valitusoikeus, vaikka laissa ei suoraan säädetä valitusoikeudesta (esimerkiksi KHO 2011:49). Näiltä osin merkitystä on ollut muun muassa ympäristönäkökohdilla, Århusin yleissopimuksen tulkinnalla, Euroopan unionin oikeudella ja eri säännösten muodostaman kokonaisuuden arvioinnilla. Näitä seikkoja on arvioitu melko laajasti oikeuskirjallisuudessa (esimerkiksi Tuire Taina: Järjestöjen valitusoikeuden laajentuminen ympäristöasioissa ja oikeuskäytännön kehitys, Ympäristöjuridiikka 2/2019 s. 32–59).

Oikeusministeriö on valmistellut lunastuslain säännösten muuttamista. Lainvalmistelussa oli esitetty (luonnos hallituksen esitykseksi 7.7.2021), että muutoksenhakua koskevia säännöksiä täsmennettäisiin. Lakiluonnoksen 87 a §:n mukaan ympäristöyhdistyksellä olisi oikeus hakea muutosta lunastuslupapäätökseen, mutta tutkimuslupaa koskevaan päätökseen saisi hakea muutosta vain se, jonka alueeseen tutkimus kohdistuu tai jonka erityisen oikeuden käyttämiseen tutkimus saattaa vaikuttaa. Oikeusministeriön lainvalmisteluhanke ei johtanut lainsäädäntöön näiltä osin, mutta valmistelussa oli otettu huomioon toteutunut lausuntomenettely.

Hallinto-oikeus toteaa, että Maanmittauslaitoksen valituksenalainen päätös ei kohdistu Ilmajoen Luonnonystävät ry:hyn. Yhdistyksellä ei siten ole valitusoikeutta asianosaisena. Yhdistys ei ole esittänyt, millä perusteella sillä olisi valitusoikeus. Yhdistyksen tarkoituksena on muun muassa ympäristönsuojelu Ilmajoen kunnassa ja muualla Suomessa. Lainsäädännössä ei ole säännöstä, jonka perusteella ympäristöyhdistyksellä olisi oikeus valittaa lunastuslain mukaista tutkimuslupaa koskevasta päätöksestä. Hallinto-oikeus katsoo, että oikeuskäytännössä esitetyt perusteet ympäristöyhdistyksen valitusoikeudelle soveltuvat paremmin lunastuslupapäätöksiin liittyviin tilanteisiin kuin tutkimuslupaa koskevaan menettelyyn. Tutkimusluvan yhteydessä ei esimerkiksi edellytetä ympäristövaikutusten arviointia.

Tutkimustoimenpiteistä ei myöskään ole odotettavissa merkittäviä ympäristövaikutuksia. Asiassa ei ole perusteita katsoa, että yhdistyksellä olisi valitusoikeus ilman lakiin sisältyvää säännöstä. Tämän vuoksi yhdistyksen valitus on jätettävä tutkimatta.

Asiassa ei ole ilmennyt syytä valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpanon keskeyttämiseen.

Muut sovelletut oikeusohjeet

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 81 § 2 mom 4 kohta ja 123 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä Hall (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeustuomarit Reeta-Kaisa Eriksson, Jani Ruotsalainen ja Hanna Vainionpää.

Esittelijä Peik Strömsholm

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu**Päätös**

Ilmajoen Luonnonystävät ry (■■■■■■■■■■), tavallinen sähköinen tiedoksianto
oikeudenkäyntimaksu 260 euroa
(Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.)

Maanmittauslaitos, tavallinen sähköinen tiedoksianto

Viiatti GridCo Oy (asiamies: asianajaja ■■■■■■■■■■), tavallinen sähköinen tiedoksianto asiointipalvelun kautta

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>